

खत्याड गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

रामतडी, मुगु
कर्णाली प्रदेश नेपाल

प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ता पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम र परीक्षा योजना

पाठ्यक्रमको रूपरेखा: यस पाठ्यक्रम योजनालाई तीन चरणमा विभाजन गरिएको छ ।

प्रथम चरण: वस्तुगत परीक्षा (Objective Test) पूर्णाङ्क: ५०

द्वितीय चरण: विषयगत परीक्षा (Subjective Test) पूर्णाङ्क: ५०

अन्तिम चरण: अन्तर्वार्ता (Interview) पूर्णाङ्क: १५

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

१. प्रथम चरण: वस्तुगत परीक्षा (Objective Test)

पूर्णाङ्क: ५०

पत्र	विषय	खण्ड	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या	समय
प्रथम	सामान्य विषय	सामान्य ज्ञान तथा बौद्धिक परीक्षण	५०	२०	वस्तुगत बहुवैकल्पिक	२५	३० मिनेट

२. द्वितीय चरण: विषयगत परीक्षा (Subjective Test)

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या	समय
द्वितीय	विषयगत क्षेत्र	५०	२०	छोटो उत्तर	$5 \times 2 = 10$	१ घण्टा ३० मिनेट
				लामो उत्तर	$1 \times 10 = 10$	

३. अन्तिम चरण: अन्तर्वार्ता (Interview) पूर्णाङ्क

पत्र/विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	समय
अन्तर्वार्ता	१५	बोर्ड अन्तरवार्ता	

द्रष्टव्य:

- यस पाठ्यक्रमलाई प्रथम चरण, द्वितीय चरण र अन्तिम चरण (अन्तर्वार्ता) मा विभाजन गरिएको छ ।
- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नहरूको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन ।
- बहुवैकल्पिक प्रश्नहरू हुने परीक्षामा क्याल्कुलेटर प्रयोग गर्न पाइने छैन ।

५. परीक्षामा सोधिने प्रश्नसङ्ख्या, अङ्क र अङ्कभार यथासम्भव सम्बन्धित पत्र/विषयमा दिईए अनुसार हुनेछ ।
६. यस पाठ्यक्रम अनुसारका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगावै संशोधन भई कायम रहेका विषयवस्तुलाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
७. प्रथम चरणको वस्तुगत परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको लिखित परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
८. प्रथम चरणको वस्तुगत परीक्षामा प्राप्त गरेको प्राप्ताङ्कको शत प्रतिशत अङ्क तथा द्वितीय चरणको लिखित परीक्षाको कुल प्राप्ताङ्कको आधारमा लिखित परीक्षाको नतिजा प्रकाशित गरिनेछ ।
९. द्वितीय चरणको लिखित परीक्षामा छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र अन्तिम चरणको सामूहिक परीक्षण र अन्तरवार्तामा सम्मिलित गराइनेछ
१०. लिखित परीक्षा र अन्तिम चरणको अन्तर्वार्ताको कुल प्राप्ताङ्कको आधारमा अन्तिम परीक्षाफल प्रकाशित गरिनेछ ।
११. प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ताको योग्यता: माध्यमिक शिक्षा परीक्षा (SEE) उत्तीर्ण वा सो सरह
१२. स्थानीय विवाहित महिलालाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
१३. पाठ्यक्रम लागू हुने मिति: गाउँ कार्यपालिकाबाट स्वीकृत भएको मिति देखि ।

प्रारम्भिक बाल विकास शिक्षक पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम, २०८२

प्रथमपत्र (Paper I): General Subject

सामान्य ज्ञान र बौद्धिक परीक्षण

१. कर्णाली प्रदेशको भूगोल (प्रश्न सङ्ख्या २, अङ्क ४)
 - १.१ भौगोलिक अवस्था, धरातलीय स्वरूप, किसिम र विशेषता
 - १.२ हावापानीको किसिम, विशेषता र त्यसको प्रभाव
२. नेपालको इतिहास, सँस्कृति, सामाजिक व्यवस्था र नेपालको आर्थिक विकास (प्रश्न सङ्ख्या ३, अङ्क ६)
 - २.१ आधुनिक इतिहास: महत्वपूर्ण राजनीतिक घटनाक्रम
 - २.२ नेपाली समाज: बनोट, सामाजिक प्रथा, परम्परा, मूल्य र मान्यता
 - २.३ विकासका पूर्वाधारहरू: शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि, उद्योग, यातायात
३. शिक्षाको परिचय र बाल विकास शिक्षाको पाठ्यक्रम (प्रश्न सङ्ख्या ४, अङ्क ८)
 - ३.१ शिक्षाको अर्थ, परिभाषा, स्वरूप, उद्देश्य र कार्यहरू
 - ३.२ वर्तमान बाल विकास र शिक्षाको पाठ्यक्रम
४. शिक्षा मनोविज्ञान (प्रश्न सङ्ख्या ६, अङ्क १२)
 - ४.१ शिक्षा मनोविज्ञान: अर्थ, अवधारणा, आवश्यकता र महत्व
 - ४.२ मानव विकास: वृद्धि र विकासको अवधारणा, चरण र विशेषता
 - ४.३ पूर्व बाल्यावस्था: विशेषता, पूर्व बाल्यावस्थामा देखापर्ने परिवर्तनहरू (शारीरिक, मानसिक, संवेगात्मक, सामाजिक परिवर्तन, रूचीहरू)
५. संविधान, ऐन तथा नियमावलीहरू (प्रश्न सङ्ख्या ५, अङ्क १२)
 - ५.१ नेपालको संविधान (मौलिक हक)
 - ५.२ स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ (शिक्षा सम्बन्धी)
 - ५.३ प्रारम्भिक बाल विकास केन्द्रको राष्ट्रिय न्यूनतम मार्गदर्शन पुस्तिका, २०६७ (संशोधन २०७५ समेत)
६. सामान्य बौद्धिक परीक्षण (प्रश्न सङ्ख्या ५, अङ्क १०)
 - ६.१ शाब्दिक, तार्किक/चातुर्य परीक्षण :
 - अनुक्रम
 - वर्गीकरण
 - कोडिङ तथा डिकोडिङ
 - ६.२ मात्रात्मक तार्किक परीक्षण :
 - अनुक्रम
 - वर्गीकरण

- कोडीड

६.३ अशाब्दिक तार्किक परीक्षण :

- अनुक्रम

- वर्गीकरण

- मेट्रिक्स

प्रारम्भिक बाल विकास शिक्षक पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीय पत्र (Subjective Test)

विषयगत क्षेत्र

१. शैक्षणिक योजना र कक्षाकोठा व्यवस्थापन

-१० अङ्क

१.१ कक्षाकोठा व्यवस्थापन: परिचय, आवश्यकता, प्रयोग

१.२ बालमैत्री कक्षाकोठा व्यवस्थापन (अवधारणा र महत्व, कक्षाकोठाको वातावरण र बसाइ व्यवस्थापन)

१.३ कक्षाकोठामा विविधता व्यवस्थापन (भाषिक, सामाजिक, सिकाइ क्षमता, बौद्धिक र शारीरिक)

१.४ शैक्षिक सामग्री पहिचान, निर्माण, वर्गीकरण, व्यवस्थापन र संरक्षण

२. बाल मनोविज्ञान

-१० अङ्क

२.१ बालमनोविज्ञान: अर्थ, क्षेत्र, आवश्यकता र महत्व

२.२ मानव वृद्धि र विकास: वृद्धि र विकासको अवधारणा र भिन्नता

२.३ पूर्व बाल्यावस्था र उत्तर बाल्यावस्थाको परिचय, विकासात्मक कार्य, विशेषताहरू, शारीरिक र संवेगात्मक परिवर्तन तथा प्रभाव, रूचीहरू, संकटहरू

२.४ पूर्व बाल्यावस्थाका विद्यार्थीको विकासमा शिक्षक र अभिभावकको भूमिका

३. शिक्षण विधि र विद्यार्थी मूल्याङ्कन

-१० अङ्क

३.१ शिक्षण विधि: बाल विकास र शिक्षा तहमा अध्यापन हुने विषयहरूको क्षेत्र र शिक्षण विधि (परिचय, विशेषता र प्रयोग) शैक्षिक सामग्री र शिक्षण विधिको सम्बन्ध

३.२ बाल विकास केन्द्रमा गर्नुपर्ने दैनिक न्यूनतम क्रियाकलापहरू

३.३ मूल्याङ्कन: शैक्षणिक मूल्याङ्कन

३.४ बाल विकास र शिक्षाको पाठ्यक्रम र सिकाइका प्रक्रियाहरू

४. बाल विकास र शिक्षा

-२० अङ्क

४.१ प्रारम्भिक बाल विकास र शिक्षाको पाठ्यक्रम, २०७७ (सिप क्षेत्रहरू: आधारभूत सिप क्षेत्रहरू र विषयगत सिप क्षेत्रहरू, सिकाइ सहजिकरण प्रक्रिया, पठन पाठन तथा विकासात्मक कार्यका लागि समय निर्धारण, सिकाइ वातावरण, समुदाय अभिभावकको संलग्नता, बाल शिक्षकको भूमिका र मूल्याङ्कन प्रक्रिया)

४.२ शैक्षणिक योजनाहरू: वार्षिक कार्यतालिका, एकाइ योजना, पाठयोजना र दैनिक कार्यतालिका

४.३ बाल विकास केन्द्र तथा कक्षाकोठाको सिकाइ वातावरण व्यवस्थापन (क्षेत्र र उपक्षेत्रगत जानकारी)

४.४ प्रारम्भिक बाल विकास र शिक्षाको विकास र चुनौतीहरू

